

TISZAVIDÉK

VEGYES TARTALMU HETILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Csongrád, Károlyi-köz 3. sz. hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők.

KIADÓHIVATAL:

Csongrád, Károlyi-köz 3. sz. hová az előfizetések, hirdetések intézendők.

Felelős szerkesztő és kiadó:

id. SZILBER JÁNOS.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 8 korona. Fél évre 4 korona. Negyed évre 2 korona. Egyes szám ára 16 fillér.

Megjelen minden vasárnap reggel.

Hirdetéseket és nyiltéri közleményeket jutányos áráért vesz fel a kiadóhivatal.

Gyáriparunk.

Arról beszélünk, ami még nincs. De azért beszélünk róla, hogy legyen. Világosabban szólva: felakarjuk ébreszteni az illető tényezők becsületérzetét; figyelmeztetni akarjuk kötelességeikre.

Ma még a viszonyok úgy állanak, hogy Csongrád jövője a képviselő testület kezébe van letéve. Tőle függ, hogy — mint mondani szokás — haladjunk-e, vagy maradjunk? Természetesen ez leginkább az anyagiakra vonatkozik. De mert mindennek mozgató ereje az anyag, — a pénz; ha ezen a téren haladunk, gazdagodunk; akkor fejlődni fog szellemi erőnk, művelődésünk is, mert e kettő együtt karöltve jár. Térjünk tehát a tárgyra.

Az Ordódy-féle szövő és ágyalj anyag előállításai vállalat alkalmas helyet keres Szeged vidékén; egy nagyszabású gyártelep felépítésére. Megkerestett ez ügyben Csongrád község is, hogy ajánlatát közölje a vezetőségnek. A képviselőtestület, nagyon közönyösen tekintve e rendkívüli horderejű gyáripar nagy fontosságát városunkra, szűk szavakban csak annyit határozott el, hogy a gyártelep létesítéséhez szükséges öt holdnyi földterületet átengedi

a vállalatnak. És punctum! Szélesebb körben nem kíván érdeklődni az ügy iránt.

Hát igaz, hogy már ez is haladás. Mert ugyancsak megerőltetve véli magát a képviselő testület ezzel is. Hogy is ne! Ez a szegény község öt hold földet ki ad a markából. Hja, ja! Mennyi krumplics termett volna azon?! A helyes gazdálkodás dicséretet is érdemel. De mi mégis azt mondjuk, hogy tovább kellett volna menni a városatyáknak s ajánlatukat csak feltételeken tenni meg, hogy t. i. ha Szeged, Félegyháza, Hódmezővásárhely vagy Szentés városok a föld díjtalan átengedésén kívül még más támogatásban is részesítik a vállalatot, az elől Csongrád község sem zárkózik el.

És ennek az indokolása nagyon egyszerű. Huszonhárom ezren küzdünk e szegény fészkekben a létért. S vajjon hányan nincs téli foglalkozása? Egy negyedét bizonyosan vehetjük. Ezek közül közel ezer embert látna el a gyár évente kenyérrel. Már ez is flas-trom a tátongó sebre. Pedig nem itt rejlik a lakosság jövedelmi forrásainak emelkedése. Hanem ez által el lenne érve az, amiről ugy a vidéki, mint a helyi lapok évtizedek óta hiába röpitik

széjjel hangzatos szavú cikkeiket. Meg lenne teremtve a len és kender termelés és ezáltal — háziiparunk!

Kincsekkel halmozzuk el a külföld piacát vászonnemüekért. És vajjon miért nem maradhat az a temérdek pénz a saját zsebünkben. Pedig ha egy szövőgyárunk volna, az mind megvalósítaná azt, ami manapság a legnagyobb sikert biztosítja a nép részleges felségelyezéséhez.

Csakhogy ám mindent okkal-móddal kell megcsinálni. Persze, ha a nagy templomot fogjuk előbb lerombolni és annak a helyét engedjük át gyártelepnek és más helyen új teplotot építünk, azt mindenesetre terhesebb lesz elvisselni városunknak, mintha átengedünk olyan területet, amely ma egy fillért sem jövedelmez, ha pedig gyár létesülne rajta, ezekkel gyarapítaná községi háztartásunk jövedelmét is és azonkívül kenyeret adna az éhezők nagy számának.

Ugyan vessen számot a képviselőtestület önmagával és kalkulálja ki, hogy mi jövedelmet lát abból a gyönyörű bökényi földterületből, mit a gazdasági ismétlő iskola haszontalan céljaira, a „tékozló — apa“ módjára könnyelműen átengedett? Ugy-e, hogy

A TISZAVIDÉK EREDETI TÁRCZÁJA.

A rétpataki bir ur.

— Irta: Dorner János —

— Hallotta-e már hugom asszony? ma a 12 órással megjön az új mesterünk. Mondá a biróné szomszédnőjének, mikor a csordára engedte a jószágot.

— Kál' Istennek! Csak hogy már jön egy. Már ezt melegibe megmondom Görbe Marcsának. Szegényre rá férne a takarítással egy kis kereset. — Felelt az.

— Azt hiszem Gulyás Eszter erre jobb lenne, már szóltam is neki. — Veté oda a biróné és bement az udvarra az aprójószág után nézni. Erre oda jött Kovács Julis, kinek szintén meg lett mondva a nagy hír. Ez meg nem állhatta meg, hogy komaasszonyának meg nem mondaná; ki sógornőjének közölte ezt. Így az egész faluban hamarjában terjedt el az örömdetes hír. Mindenki biztosította a másikat, hogy résen lesznek az új mestert megláthatni.

Midőn a biró ur a helység házára ment, hogy intézkedjék a mester fogadtatása iránt, már messziről kérdi a kisbiró:

— Biró uram 12 orakor jó az új mester, ne keressék számára egy kocsi?

— Ugy?! Csodálkozott az öreg biró.

— Igen, a Jegesné hozta a hirt a városból.

— Na az minden bizonytal nem a városból hozta; mert az én öregem fecsegte ki, hogy sürgöny jött. Hallgass csak ide! — Erre elővett egy sürgönyt és elolvasta:

— Böszörményi Miklós biró urnak, Rétpatakon. — 12 orakor jövök, kérek kocsit. Kurucz, tanító. Hallodtat, mikép csinálnak az emberek itt ujságot.

— Hanem hogy lehet az embert így felültetni, — mondá méltatlankodva a falu szolgája.

— Te elhiszel minden bolondot, felelt az öreg biró lenézőleg.

— János, rögtön elmegy az iskola gondnok urhoz, mond meg neki, hogy a vasutra megyek az új mesterért; nézzen utána, hogy az iskola rendben legyen.

— Parancsára biró uram! Avval fogta hatalmának jelképét, a botot és ment dolga után. Rövid időre rá az öreg biró is elhagyta a község házat. Alig ment egynehány lépést, találkozik a pénzszedővel.

— Van-e pénz a kasszában, pénzszedő? hogy a mestert fizethessük, — kérde tőle.

— Hát megjött-e mán?

— Délután jön, sürgönyözött egy kocsiért. Kít rendeljek most ki? Nem marad más hátra, csak magamnak kell kihajtani.

— Ugy hiszem lesz annyi.

— Hát ha nincs, pótolod az ebadóból,

nehogy már az első gnartálist ne fizethessük meg.

— Igen, igen azt a rongyos 65 pengőt már összeszedhetem.

— Isten megáldjon! mondá az öreg biró és ment haza felé. Felölté az ünnepi gunyját és befogatott. Mialatt a szolga befogta a két pejt befordult a kamrába, hol még egy bátorító kortyot nyelt a zöld flaskóból, mely türesen soh' sincs és helye a vak ablakba van. Midőn kijött már a kocszi előtt prüszkolt a szép pej s már már a kocsira akart szállni, midőn egyet gondolt és a szolganok mondá:

— Hozd magad rendbe Balázs! te fogsz hajtani.

A többit magába mormogta: mint öreg biró csak nem lehetek a mester kocsisa. És ismét ment a zöld üveghez bátorságot szedni.

— Ki tudja, nem késik-e az a gözös, inkább elviszem! Mondá és magához vette a pálinkás flaskót. Miután a szomjuság ellen emigy fel volt fegyverkezve, helyet foglalt a kocszi hátulsó ülésén. Alig ült becsületesen, már Balázs megrántott a gyeplőt s mondá:

— Gyi az ur nevében: A kocszi elhagyta az udvart s a nagy utcán végig gördült az állomás felé. Minden ablakból kíváncsi szemek kísérték az öreg birót, sok rossz nyelv nem hagyhatta ezt szó nélkül, mondva:

— Be akarja magát hizelegni a biró uram!

Sirolin

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól, mint hathatós szer:

tüdőbetegségeknel, légzőszervek hurutos bajainál ugymint idült bronchitis, szamarhurut és különösen lábbadozóknál influenza után ajánltaik.

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó ize miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4.— kor.-ért kapható. — Figyeljük, hogy minden üveg alantli cizéggel legyen ellátva.

F. Hoffmann-La Roche & Co vegyészeti gyár BASEL (Svájcz.)

semmit?! No hát ha Csongrád vezetői szívükön viselik e város igaz érdekeit, akkor nem hagyják, hogy más városban létesüljön ez a gyártelep, hanem megragadva az alkalmat, gyárpart teremtenek Csongrádnak!

Alkalmasabb helyet pedig a vállalat nem talál az egész megyében, mint az a terület, amely bár ezreket ér, de jövedelméből a város egy fillért sem lát. Ott van mellette a holt Tisza. Ez vízszükséglettel látná el a gyárat; tizennyolcz katasztrális hold térfogata pedig nem zárna ki azt, hogy rövidesen egy másik hasonló jövedelmű gyártelep épüljön a meglevő mellé.

Igaz, hogy oly elemmel állunk szemben, amely a még meglevőt sem tudja megbecsülni s így az alkotás annál nehezebb. Azokkal, akiknek elődei megengedték, hogy a csongrádi tanító képezde Félegyházára volt kénytelen vándorolni. Mai képviselőtestületünkről azonban nem tételezzük fel, hogy ne igyekeznének tőlük telhetően segíteni a nyomorgó népen. Nem hisszük, hogy csak a saját érdekeiket szolgálják és csak azt létesítik, ami érdekükben áll.

Ezért kérjük bizalommal a képviselőtestületet, hogy kövessen el minden lehetőt arra nézve, hogy házi és gyárparunkat megteremtse!

— **Hegyközség.** Széles körben érdeklődnek a csongrádi hegyközség megalakítása iránt. Teljes odaadással karoltuk mi is fel az eszmét, de már már attól félünk, hogy a nagy hegy nem községet, ha egeret fog szülni. Mert mi csak egy oly intézményt támogatunk, amely minden ízében szabad. Szabad polgárokból szabadon alakul. De itt már tekintve a tényeket, holmi abszolutizmus befurakodását látjuk. Nem alakíthatja azt meg egy ember a valóságban, legfeljebb csak — papíron. És ha ez a valósággal ellenkezik, akkor csunya hazugság. Nem lesz csongrádon hegyközség, ha annak kezdeményezése évekig fog is tartani azok által, kik azt most megakarják — abszolutizmussal — valósítani; de kész munkát látunk egy hónap

Nagyon korán ért ki Bösörmei uram; soká kellett a gőzökre várni. Mialatt így türelmetlenül leste a vonat érkezését és szomját a zöld üvegből hatalmasan oltotta. Diós Pál az iskola gondnok szorgalmasan igyekezett az iskolában mindent rendbe hozni.

A bíró annyiszor emelgette az üvegesét, hogy a nagy fáradságtól végre elszenderedett, mély álmából egy éles fütty riasztotta fel. Alig maradt annyi ideje, hogy álmos szeméit kitörölje, már is az állomás előtt állt a gőzös. Bíró uram kisért a perronra, hol látta, hogy a podgyász kocsiból egy jókora koffert emelnek ki, melyeket egy köpczös, rötszakálu, hajlott orru uri ember vett át.

— Ez az! gondolta magában az érdekes előjáró és amennyire birta méltóságos lépésekkel közeledett az urhoz, kivel egynehány szót váltott s azután elkísérte a kocsijához, melyre Balázs az utazó bőröndöket is rakta.

A kalauz »Rétpatak« hívására egy másik ur is leszállott, szeméivel a perront átkutatva, de a vasuti tisztén kívül egy lelket sem látott, ahhoz fordult tehát kérelmével; merre kell menni, hogy a községbe érjen. Bemutatás után a kérdező mondja, hogy a bíró személyesen jött érte. Hanem hiába keresték most már ketten, a bírónak hült helye volt s midőn az utra mentek, ott látták már a falu felé hajtani s kocsiján egy urat visz. A tanító mindjárt gondolá, hogy

alatt, ha szabadon engedik gyakorolni jogait azoknak; kik a hegyközség megalakításában a szőlős gazdák boldogságát látják.

Községi közgyűlés.

Csodálatosan előzékeny volt az előjáróság a községi képviselőkkel szemben, amiért a legutóbbi közgyűlést hetivásáros napra hívta egybe. Mi mondjuk ezt különben ilyen formában csak, mert más községben bizony az előjáróság úgy intézkedik, a hogy a közgyűlés határoz. Már pedig az régi határozat, hogy úgy a rendes, mint a rendkívüli közgyűlések mindig kedden vagy pénteken, tehát oly napokon tartandók, a mikor a közönség is jobban meghallgathatja a városatyák bölcselkedéseit, lévén a hetivásárban is holmi apróbb dolga, melynek végezete után szakíthat magának kevés időt érdeklődni a város ügyét illető határozatok iránt is. Dehát ezt a mi előjáróságunk ritkán tartja be, mert „eb fél, kutya fél, míg az ipam, napam él!“

Szóval a legutóbbi községi képviselő testületi közgyűlés az elmúlt pénteken tartatott. A tárgysorozat első pontja a főispán azon értesítése volt, hogy a csongrádi m. kir. dohánybevéltő hivatal beszüntetése a pénzügyminiszter által mellőztetett. Lelki megnyugvással vette ezt tudomásul a közgyűlés nagyobb része. De azért voltak olyanok is, akik nem voltak képesek ennek előnyeit belátni. Pedig maga ez a kis bevéltő hivatal körülbelül 18—20 ezer forintot forgalmaz a városnak. Ezt akár hiszik, akár nem; úgy van! Mert hisz annak minden tisztviselője, kezelő és szolga személyzete itt költi el az utolsó fillérét is. Azonkívül mily forgalmat csinál a téli hónapokban a dohány bevéltása. És ehez járul még az a segély, mit munkaadással a hivatal 2—3 száz dohány munkás leányának nyújt. Aki ezt el akarta Csongrádról vinni, az csak bérencz, csak fogadott ellensége lehet városunknak.

valami félre értés van és mosolyogva kérdé a tisztviselőt hogy:

— Messze van-e?

— Jó 20 perc.

— Bár csak már itt volna a bicziklim, nem kellene kutyagolnom.

— Ha csak azon mulik akkor kölcsönözhetem enyémét és így az extanítót még megelőzheti, de itt balra a gyalog ösvényen kell mennie.

Csakhamar a tanító vasparipán igyekezett a község felé. A kocsi uton szaladt lassu trappban a bíró kocsija vitte a gondolt tanítót a helység felé, ki szivarra gyújtott és a kékes füstfellegetek bámulta.

— Nagyon fáradt lehet, gondolá bíró uram — már nekem kell megszólítanom. De hiába törte fejét, nem jutott okos gondolat eszébe. Az extanító elővett egy noteszt, melyben lapozgatni kezdett, majd a kereskedő után tudakozódott, melyek neveit a bíró bemondására feljegyezte; azután ismét némán, mindenki saját gondolataival elfoglalva, ültek egymás mellett. Így érkeztek a faluba, az első kereszt utcánál láttak egy bicziklistát elsietni, ki illendően és mosolyogva köszönté őket.

(Folyt. köv.)

Nyiki Ignác menházgondnok fizetés emelési kérelmét elutasította a közgyűlés, indokolva azzal, hogy nem volt felvéve a költségvetésbe. Ezt csak azért említjük, hogy rámutathassunk a — lólábra.

Ez a lóláb a Tóth Pista önálló indítványára hozott határozatnál kandikált ki. De ki hitte azt ezelőtt pár évvel, hogy Tóth Pista ennyire megtörik. Annyira megtört pedig, hogy egy önálló indítványt adott be a képviselőtestülethez a Réti János arczképének megfestetése iránt. Hej, hej! Uram, uram Tóth Pista uram! szállunk az urhoz! Igaz, hogy már nekünk az sem nagyon tetszett, amikor ezelőtt pár évvel azon a bizonyos „Polgári kör“-i jubileumon, amelyen Kovács János is bemutatta a „Pénzfogást a levegőben“, jó uram is közreműködött és a vad mamelukok között kivágta a mellét s öblös hangon énekelte: „Hogy ha nekem száz forintom volna!“ (Emlékszik-e még rá?) de azt még sem mertük gondolni, hogy ma már azt indítványozza, hogy *Johann Schönwiesner*-nek Csongrád tanácstermében diszelegjen a megfestett arczképe. Legközelebb majd azt indítványozza, hogy *Mátéfy*-nak szobrot emeljünk a község háza udvarán, hol fénykorában az önkény és klikk érdekek jutottak érvényre. De ez csak egy érdekszülte indítvány volt, amit a közgyűlésnek nem volt muszáj elfogadni. Hanem nagylelkűek voltak a képviselő urak. Elfogadták, hogy 4—500 koronát fizet a község a kép megfestéséért. De kérdezzük: Hát ez fel volt véve a költségvetésbe? Ugy-e hogy nem! No hát az ilyen képviselőtestület nem igen nagy körültekintéssel rendelkezik, amelyik egy nyomorgó gondnoktól megtagadja a mindennapi betevőre szükséges filléreket csak azért, hogy holmi haszontalan, gyűlöletes czélokra százakat dobáljon el. Nem *Johann Schönwiesner* képét kell egy tisztességes, becsületes, magyar érzelmű képviselő testületnek megfestetni, hanem: hol van *Petőfi, Széchenyi István, Kazinczy, Vörösmarty, Hunyadi, Rákóczy* stb. megfestett arczképe??

És mily különös, hogy a város nagyképűsködőjének, ki megszabja, hogy egy hivatalos helyiségben sem éghet el naponta több mint 3 kr ára petróleum a 4—500 korona felesleges kiadáshoz nemcsak hogy nem volt tiltakozó szava, de ő maga is hozzájárult.

Paktumot kötött ezután a közgyűlés *Lilienthal Fülöppel*, hogy ha a háza ér annyit, hát gyümölcskiviteli üzletének forgalomba hozásához 600 korona kölcsönt ad neki. Ez már megint micsoda abszurdum? Hiszen nem pénzintézet a község! De persze az „Aner fon unzere lájt“ és társai arra számítanak, hogy majd idővel, érdemei elismerésül, el lesz engedve a 600 korona. De előbb azt meg kell kapni. Arra a község nem jogosult, hogy kölcsönöket adjon.

Betetőzésül jött ehez még az a határozat, hogy a *Kajtár Pál* volt bíró örökösei és *Mészáros Károly* volt jegyző, jelenlenleg közgyám ellen indított kártalanítási perben újabb ügyvédi képviselő

selettel megint csak Réti Ferencz bizatott meg. Pfuj! Pfuj! No, különben Réti Ferencz remekül kezeli az árva vagyont. De hát hol vannak a független, szabad gondolkodású 48-as képviselők. Ők alusznak? Sajnos volna, ha azt kellene mondani, hogy: „Nyugosznak ők a hős fiak, dúló csaták után!” Tettre fel tehát! Ezt a három utóbbi határozatot meg kell felebezni az éjig! mert ha e földön nincs, ott még van igazság!

Kisebb tárgyak lemorzsolása következtetve ezután, míg nem eljutott a közgyűlés az utolsó ponthoz, amely a régi töltes befektetések megtérítésének tárgya volt. Ennek további vezetésével ismét Szvoboda Ferencz ügyvéd bizatott meg.

Ezután történt az a szokatlan és sajnálatos jelenet, hogy egy férfi köszönetet mondott és bizalmat szavazott illetve szavalt az előjáróságnak. Nem azért, hogy péntekre hívta össze a közgyűlést, hanem amiért . . . alóla ki nem húzták még eddig . . .

És ez a nagy szónok ismét nem volt más, mint a 48-as szavazatokkal községi képviselővé választott Tóth Pista. Az a Tóth Pista, aki a függetlenségi pártok erős küzdelmében azzal okolta meg a közgyűléstől való folytonos távolmaradását, hogy ha ő bemegy a közgyűlési terembe, lelövi a kormánypart. És ime ez a 48-as hazafi, ki arczpirulás nélkül mondta még pár hóval ezelőtt Barabás Béla országos képviselőnek, hogy ő van olyan 48-as hazafi, mint Barabás képviselő, ezt a nagy 48-as hazafit annyira áthatotta a Johann Schönwiesner iránti kegyelet, hogy kitéve a kormánypart golyóinak nemes(?) bőrére, bement a közgyűlésbe, hogy emléket állíttasson Johann Schönwiesnernek. Mikor pedig a közgyűlés véget ért, Tóth Pista felolvadva a régi nótát, egy újra zendített: „Tele pénzzel ez a kövér erszény.”

UJDONSÁGOK.

— **Meghívás.** A »Csongrádi műkedvelő és daloskör« ma délután 3 órakor a nagyskolában közgyűlést tart. Tekintettel, hogy ezen közgyűlés határozza meg véglegesen az alapszabályokat és a tisztviselőket választja meg, felkértem mindazokat, akik a körnek tagjai óhajtanak lenni, hogy a ma délutáni közgyűlésen megjelenjenek szíveskedjenek.

— **A dohánybeváltás határideje.** A miniszteriumban már megállapították az ország összes dohánybeváltó helyeire nézve a beváltás határidejét. A legtöbb hivatal, így a csongrádi is a jövő év január hó 4-én kezdi meg a beváltást s működik február hó 13-ig, azaz 41 napig.

— **Háziipari tanfolyam.** A földmívelésügyi miniszter a bekövetkező télen háziipari tanfolyamot fog rendezni Csongrádon, melyen fűz fonáson kívül a gyékény, zsup és lőszőr munkákat is fogják tanítani.

— **Emelkedik a petróleum ára.** A petróleum kártel a múlt héten véglegesen megalkult. Mihelyt a fiemei petróleum finomító is hosszas vonakodás után aláírta a kártel-szerződést, megelégnült az üzlet és az árak egyszerre felszöktek, mivel nagyobb vásárlások történtek. A kereskedők siettek szükségleteiket fedezni mielőtt a kártel még emelte volna az árakat. A kártel hatását meglehetősen érezni nálunk is azonnal, mert

a kereskedők 4 fillérrel emelték az árakat. Így azután igazán sajnálhatjuk a fiemei petróleum finomító belépését a kártelbe, mert eddig is vonakodásának lehet betudni az eddigi alacsony árakat. Az árak rövid időn belül alkalmasint még jobban fognak emelkedni.

— **A koldusasszony halála.** Jobb napokat is látott egykor Józsa Franczi, de a sors mostoha volt hozzá s most, midőn élte alkonyát, 69. évét élte, koldulással kereste a napi kenyerét. Kiszott kezeit az irtalmas szívekhez nyújtotta ki kenyérért s a sovány alamizsnák hozzá szoktatták az öregasszonyt a koplaláshoz. A hét folyamán ritka bő alamizsnát juttattak a lakodalma az agg koldus számára, ki igyekezett asszot gyomrát megtölteni a soványabb napokra. A lakodalmi paprikáshoz talán még fél liter bort is juttattak a könyörületes szívek az öregnek, mi oszt halálát okozta. A bő tápláléktól el szokott öregasszonynak csakhamar megártott a lakoma, megingott vele a világ s elterült a hideg kövezeten, hol másnap találták meg — kihűlt tetemét.

— **Meghívó.** A »Csongrádi műkedvelő és daloskör folyó évi november hó 28-án azaz szombaton, az építendő nyári szinkör javára, a kaszinó nagytermében táncszíni-előadással egybekötött »Hangverseny« rendez, melyre t. czímet és becses családját tisztelettel meghívja a rendezőség. Belépti díj: Ülőhely 2 korona, állóhely 1 korona, karzat 20 fillér. A táncmulatságra való részvételre a karzat jegyek nem érvényesek. A hangverseny kezdete este fél 8 órakor. Felülfizetések a humánus és jótékony célra való tekintettel köszönettel fogadják és hírlapilag nyugtáztatnak. Kérjük a hölgyeket, hogy minél egyszerűbb ruhában szíveskedjenek megjelenni. Műsor a következő: 1. Hymnus, Teljes zenekar kísérete mellett éneklő a Műkedvelő és daloskör; 2. Prolog: Tartja Sövényházy Antal ur; 3. Magyar ábránd, írta Aliaga Géza, czimbálon előadja Mészáros Annuska k. a.; 4. Felolvasás, tartja Porupszky József pápai kamarás, plebános ur; 5. Tréfás magán jelenet (Férfihez menjek? írta Hosvay Hugó) előadja Kökényesdi Papp Margit (Csanytelek); 6. Magyar szerenád, írta Doppler Károly, Pestü Tibamér ur zongora kísérete mellett éneklő Haubner Károly ur (Kis Kun Félégyháza); 7. A tárogató, írta Harsányi Kálmán, szavalja * 8. Vén cigány, melódrama, Dr. Hollós István ur zongora kísérete mellett előadja Kökényesdi Papp Etelka k. a. (Csanytelek); 9. Vig monológ, előadja Rásonyi Papp Miklós ur; 10. Dal egyveleg, előadja a műkedvelő és daloskör.

— **Uj közjegyzőség.** A szomszédos Kunszentmártonban az igazságügyminiszter 34818 számú rendelete folytán új közjegyzői állás rendszeresített. Ideje volt már, hogy a kunszentmártoni királyi járásbírósa területére külön közjegyzőség szerveztessék. Tizenegy község tartozik ide, melynek lakossága több mint negyvenezer lélek. Eddig, ha ezek közül valakinek sürgős dolga volt a közjegyzőnél, másik járásba kellett vándorolnia. Épen ezért azt hisszük, az érdekelte községek nagy örömmel fogadják ezen közjegyzői állás rendszeresítését.

— **Ismét bicskázás.** Szellemi haladásunkat, a közművelődés minden irányban való fejlődésével dicsekszük, de alig mulik el egyetlen hét, hogy a barbár kor visszamaradt szokásairól a bicskázásról ne kellene megemlékeznünk. Sajnálatos fényt vet ez a körülmény társadalmi állapotainkra, midőn nem vagyunk biztosak abban, hogy az utcára lépve nem oltja-e ki életünket egy orvtámadó, kik a koromsötétség leple alatt minden megtorlás nélkül hajthatják végre aljas cselekedetüket. Korunkat dicsőítő himnuszaink helyett sokkal okosabban cselekszünk, ha azzal foglalkozunk, hogy közbiztonsági állapotaink javítására célravezető intézkedéseket teszünk, hogy a polgárok testi épségét az orvtámadóktól megmentsük. Hogy pedig mennyire elfajultak az állapotok városunkban, arra nézve elég ha az alábbi esetet regisztráljuk: A Központi szállóban tartott az elmúlt hét folyamán a Szabó

János lakodalma, mely alkalommal az ott kiszolgáló pinczér Faragó Mihály munkáját végezve, hogy lakására menjen az utcára lépett; de alig tette ki lábát az ajtón, valaki bicskával hátba szurta, mire a tettes meglépett. A koromsötétség kedvezett az orvtámadónak, mert még arra sem akadt vállalkozó, hogy a koromsötétségben üldözöbe vegye, mert mindenki attól tartott, hogy a Faragóhoz hasonló sorsra jut. Tehát minden megtorlás nélkül, szabadfolyás engedték városunkban az orvtámadásoknak, mely ellen senkisé nem nyújt védelmet a polgároknak. Faragó sebét az orvos összevarotta s most mint hosszú időre munkaképtelen nyugodtan pihenheti át nemcsak a sötét éjszékét, de a nappalt is csak legyen mit enni. Így áll nálunk a közbiztonság a XX. században, mikor közművelődésről, szellemi haladásról beszélünk, pedig sokkal célirányosabb volna, ha rendőrség szaporításáról s utcai lámpák-ról gondoskodnánk, hogy ne legyünk kiszolgáltatva az ősfegyverek pengéjének — a bicskának.

— **Sorozási terv a megye területén.** Lassan-lassan végire jutottunk az esztendőnek s még mindig nem volt meg az idei sorozás, pedig máskor az esztendő elején szokás sorozni. Most azonban egész esztendőn át csak próbálgatta a kormány, hogy majd lesz sorozás ekkor, vagy ekkor, vagy ekkor, vagy ekkor. Lassan . . . lassan . . . lassan majd csak sorozunk — mondogatta Fejérváry miniszter. De biz abból eddig semmi se lett. Most már osztán miniszter is másik van, idő sincs hátra már több, hát kiöccszették, hogy december hónapban sorozás lesz. Ha igaz lesz, hát Dorosmán decz. 2—7 Mindszenten 7—10. Szentesen 12—16. Csongrádon 17—21. napjain lesznek meg a sorozások. De hogy igaz lesz-e? — az egészen más kérdés.

— **Alapszabályok.** A belügyminiszter megerősítette a dorosmai kereskedő és iparos ifjak egyesületének alapszabályait. Hasonlóan cselekedett a kisteleki ifjak egyesületének alapszabályaival. Ellenben a tömörkényi általános népkör alapszabályait látta-mozás nélkül visszaküldötte.

— **Katalin bál.** Minden évben szép sikerrel tartatott meg városunkban a szokásos Katalin-bál, mely ez évben elmaradt. Ez évben nem lesz Katalin-bálunk, de a mulatni vágyó közönséget kárpótolni fogja a mulasztásért a csongrádi műkedvelő és daloskör, mely a mai napra hirdetett színelőadását ha el is halasztotta, de december hó 8-án valószínűleg meg fogja tartani. Addig tehát türelem.

— **Az új tiszai hidhoz vezető műutat** amely egészen készen áll, a napokban vizsgálta felül Pünkösdi Ferencz műszaki tanácsos. Ezután mi sem áll utjában annak, hogy a csongrád—szentesi tiszai hid végleg átadassék forgalomnak.

— **Debreczen nem tágit.** A kálvinista Róma: Debreczen város közönsége is hozott olyan határozatot, mely eltilja az önkéntesen fizetett adók elfogadását. Debreczen határozatát már két miniszter is megsemmisítette, de azért Debreczen nem tágit: újra kimondotta, hogy ebben neki a miniszter nem parancsol, hát nem fizet. Igaza is van. Ilyennek kellene lenni minden városnak meg vármegyének.

— **A vármegye vállalkozója.** Taussig Dávid nem először szállit Csongrádvármegyének utkövezéshez köveket, anikból aztán ugyancsak ő építi ki a vármegye utait, mint építési vállalkozó. Most a mindszent-szegvári törvényhatósági ut építkezése több ízben megtörtént, hogy az utépítéshez szállított köveket olyan silányaknak találta az átvételre kiküldött bizottság, hogy kénytelen volt a kövek átvételét megtagadni. Mivel ez többször előfordult, most a közigazgatási bizottság elrendelte, hogy a vállalkozó köteles az átvételre kiküldött bizottság felügyelete mellett kisélejtezni az utépítéshez szállított köanyagokból mindazt, ami alkalmatlan s azt köteles használható kövekkel pótolni. — Nagyon helyes, ha jól vigyáznak erre az utépítési vállalatra!

— **Karjártörte.** Tóth István kiskőrösi illetőségű gyepmester segéd f. 14-én a rétből kocsiával szénát hozott s utközben kocsija lefordult mi közben Tóth karját törte.

— **Szobrot Dankó Pistának.** A legjobban megértette a nép lelkét, keservét s daliban hiven visszatükrözte a magyar ember érzelmi világát: Dankó Pista megérdemli, hogy örök emlék hirdesse nagyságát. A társadalom színejeva csoportosult most, hogy megteremtse a dalköltő szobrát. Megalakult a gyűjtő-bizottság, melynek élén Apponyi Albert gróf, Wlassics Gyula, Blaha Lujza, Rákosi Jenő és Pálffy Ferencz szegedi polgármester buzgolkodnak. A szoborbizottság elnöke Pósa Lajos, Beüthy Zsolt, Rákosi Jenő, Feszty Árpád, Bezerédi Gyula. A bizottság a következő felhívást bocsátotta ki a gyűjtésre: Bérczek havas ormán az ő dalát zúgja a szél. Pásztortüzek mellett az ő dalát sirja a tilinkó az alföldi szép nagy rónaságon. Fakadó szerelmet az ő dalával nyit a szerelmes legény kedvese szívében. Megtört szívek vérző sebére is az ő mélabus danája hull harmatos levéliként. Aldott legyen a haló porában is, aki annyi gyönyörűséget szerzett nemzetének, hogy ez a gyönyörűség el nem mulik, míg rózsá terem az ágon, míg könyv reszket a szemben! Méltó rája, hogy szobor hirdesse dicső emlékét. Hegedűn pengette ki örök időkre szóló halhatatlanságát: hegedűs szobrot a nagy dalköltőnek! Álljon ott büvös-bájos dalainak glóriájában a mormoló Tisza partján, hol porladó szíve tovább álmodja zengő költészetét. Kinek lelkét csak egyszer is megreszketette az ő lelkes dala: küldje be fillereit nótás Dankó Pista hegedűs szobrára. A szoborra, amelyet Szegeden állítanak föl, már eddig is szép összeg gyűlt össze. A Dankó Pista szobra javára rendezett népszínházi előadásokból 2990 korona 67 fillér folyt be erre a célra, azonkívül magánosoktól is érkezett több adomány.

— **Nagy botrány Algyőn.** Az utóbbi időben mindjobban mozgolódnak az algyői szociálisták. népgyűlést tartanak csaknem minden vasárnap. A legutóbbi vasárnap is volt népgyűlés a római kath. templom mellett, amelyen több budapesti és szegedi szociálista vezér megjelent. — A gyűlés vége felé egyszerre csak megszólal a nagyharang. Éppen egy budapesti szociálista szónokolt, akinek hangját a harangzúgás elfojtotta. A tömeg haragosan zúgott:

Hagyják abba a harangozást! Nem hallunk semmit.

Az öreg Lakatos Ferencz egyszerre csak elkiáltotta magát:

— A pap az oka mindennek! Ő huzatta meg a harangot, hogy ne halljunk semmit!

Még sokáig kiáltozott és dühöngött az öreg amikor azonban hiábavaló volt a tiltakozása, végzetes dologra határozta el magát. Balázs Gyula segédlelkész a hozzátartozóival a gyűléstől nem messze levő paplak előtt ült és szemlélte a harangszó hatását. Egyszerre csak odaugrott az öreg Lakatos és rávetette magát a lelkészre, akit torkon ragadott, majd ütlegelni kezdett. A körülállók közbevetették magukat és megakadályozták az öreg magyar további cselekedetét. Lakatos ellen megindították a megtorló eljárását.

Orvosi körökben már rég ismert tény, hogy a **Ferencz József keserűviz** valamennyi hashajtóvizet tartós hashajtó hatása és emlitésre méltó kellemes ízénél fogva már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjünk határozottan Ferencz József keserűvizet.

— **Férfiak ingyen kapnak gyógyszert** a legujabb találmányu, amely visszaadja az elveszett erőt. Mindenki aki érte ir, próbacsomagot száz oldalas könyvvel együtt, jól becsomagolva ingyen kap. Ez a legcsodálatosabb csodaszert, amely már ezeket mentett meg, a kik ifjúkori bűnök következtében nembeli betegségben, syphilis és elvet szett férfierőben szenvednek. Ez oknál fogva az intézet rá szánta magát, hogy bárkinek ingyen küld egy csomag gyógyszert felvilágosító könyvvel együtt. Ezzel a házi orvossággal a betegség odahaza is gyógykezelhető és mindenki, aki ifjúkori bűnök folytán nembeli betegségben, eme gyöngeség vagy pedig chornikus betegségben szenvednek oda-

haza maguk kezelhetik magukat. Ez a gyógyszer azokra a szervekre hat, a melyeknek az erősödése szükségeltetik és csodálatos eredménnyel gyógyítja a már éveken át tartó betegségeket. Öregek és fiatalok a Stadte Medical intézetnek alulirt czimen irhatnak, a honnan a csomag haladéktalanul megküldetik. Az intézet elsősorban is azokat akarja megmenteni, a kik kezeltesét végeztet nem hagyhatják el otthonukat. A próba szállítmány meggyőződést arról, mily könnyen gyógyítható meg e borzasztó betegség odahaza. Az intézet kivételt nem tesz, bárholnan irhat magyarul az orvosságért, mit titoktartás mellett postafordultával egy gyógyszer szállítmány könyvvel mindjárt megküldetik. Irjon még ma. A szállítmány oly szét pen van csomagolva, hogy annak tartalmánem fogja senki sem kitudni. A levelet kölvetkezőképpen kell czimezni. Stadte Medical Institute, 6920. Elektron Buil-Sing' For-Wayne, Ind. America. Minden levelet frankirozni kell.

Anyakönyvi bejegyzések.

— 1903. november 14-től 21-ig. —

Születések: Kovács István, Győri Sándor, Kovács Anna, Justin József, Balog István, Bandi Erzsébet, Pintér Ferencz, Csernus András, Farkas Erzsébet, Kása János, Nyiki Sándor, Petrovics Miklós, Fehér Imre, Turi Kis Mária, Surányi Erzsébet, Doktor Ferencz, Mizera András, Dávid Erzsébet, Mértér Ferencz, Szemerédi Erzsébet, Sajó Erzsébet, Bacsa Francziska, Cseh György, Kádár Béla, Balázs Erzsébet Mária, Bajcsi Erzsébet Rozál, Rácz Jolán, Sági János.

Eljegyzések: Pozsár László Fái Annával.

Házasságkötés: Kacziba Gáspár Urbán Gutpintér Juliannával, Bodor Máttyás Sinkó Etellel, Gyukász János Szörpi Juliannával, Gróf József Barta Juhász Erzsébettel, Pitrik László Lekrinczki Rozáliával, Szabó Péter Pál Forgó Juliannával, Nagy Pál Tösrungi Juliannával, Gutpintér Pál Pintér Juliannával, Deák Lajos Kávai Erzsébettel, Justin Lajos Deák Erzsébettel, Maszlag János Kása Etellel, Lovas Mészos István Szabó Annával, Mucsi Imre Baranyi Zsófiával, Kasztl József Hajdu Juliannával, Révész Antal Vig Viktóriával, Ötvös János Főföldi Francziskával.

— **Halálozások:** Kacziba Julianna 85 éves aggkór, Sarusi Kis Francziska 22 éves

hasihagymás, Menceser János 9 hónapos gyermekaszály, Nagy Veronika 1 hónapos bélhurut, Takács Ágnes 74 éves aggkór, Dinyés Veronika 6 hónapos bélhurut, Kupeczki Rozália 70 éves aggkór, Nagy András 5 hónapos görcsök, Meggyesi Ilona 3 hónapos görcsök, Doktor Ferencz 1 napos veleszületett gyengeség, Veres Zsófia 37 éves tüdőgümőkór, Nagypál János 3 éves bélhurut, Józsa Francziska 69 éves tüdővész.

IRODALOM.

Rákóczi-album lesz az Egyetértés ujévi ajándéka előfizetői számára. A Kurucz-idők emlékét föl idézni nagyon időszerű most és ebben a tudatban kedveskedik előfizetőnek az ország legnagyobb és legfüggetlenebb lapja, az Egyetértés éppen Rákóczi-albummal, amely írásban és képen hű tükré és krónikája lesz a kétszázados nagy magyar szabadságharcnak. Irják legkiválóbb íróink s képekkel díszítik a legnevesebb s legjobb művészek. Nagy szépirodalmi része is lesz az érdekes albumnak, a melyet minden külön illeték, vagy postai díj nélkül megkap az Egyetértés minden új előfizetője is. Az előfizetési pénzeket legzérszerűbb postautalványon beküldeni a kiadóhivatalnak (Vármege-utca 11.) Előfizetési árak: félesztendőre 10 frt, negyedévre 5 frt, egy hónapra 1 frt 80 kr. Lelkészek, papok, tisztviselők, tanárok, tanítók, magyar katonatisztek kedvezményes áron kapják: félévre 7 frtért, negyedévre 3 frt 50 krért, egy hónapra 1 frt 80 krért.

NYILTTÉR.

(E rovatban közölttekért nem vállal felelősséget sem a szerk. sem a kiadó.)

MERCUR váltóüzlet részvénytársaság

BUDAPEST, V., Fürdő-utca 3. szám

vesz és elad vidéki takarékpénztár- és bankrészvényeket, tőzsdén nem jegyzett papirokat.

és azokra, valamint minden egyéb értékpapir és sorsjegyre igen előnyös előleget folyósít.

Bank- és tőzsdeügyekben szaksterü felvilágosítással ingyen szolgál.

Bankosztály. Sorsjegyszóltály. Váltóüzlet.

A m. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusítóhelye Sorsjegyek csekély havi részletfolyásra, előnyös sorsjegytársaságok.

Sorsjegybiztosítás: legolesobb díjsszabás kiváratra bérmentve.

Rövid levélcím: MERCUR Budapest, Fürdő-utca.

Részvénytőke korona 1,000,000.

VASUTI MENETREND.

Évényes 1903. évi október hó 1-től.

Csongrádról indul:	Félegyházáról indul:	Budapestre érkeznek:	Budapestről indul:	Félegyházára érkeznek:	Csongrádra érkeznek:
Személyv. ————	3 ó 31 p éjjel	7 ó 15 p reg.	Személyv. Kecskeméttől	5 ó 45 p reg.	—————
Személyv. 9 ó 15 p d. e	5 „ 04 „ reg.	8 „ 25 „ reg.	Gyorsv. 8 ó 15 p reg.	10 „ 34 „ d. e.	—————
Személyv. ————	6 „ 42 „ reg.	10 „ 55 „ d. e.	Személyv. 8 „ 30 „ reg.	12 „ 11 „ d. u.	1 ó 25 p d. u.
Gyorsv. ————	11 „ 06 „ d. e.	1 „ 25 „ d. u.	Gyorsv. 2 „ 30 „ d. u.	4 „ 51 „ d. u.	6 ó 33 „ d. u.
Személyv. 1 ó 50 p d. u	2 „ 57 „ d. u.	7 „ 10 „ este	Személyv. 4 „ 30 „ d. u.	8 „ 20 „ este	—————
Gyorsv. ————	5 „ 23 „ d. u.	7 „ 40 „ este	Személyv. 6 „ 50 „ este	10 „ 37 „ éjjel	—————
Személyv. ————	7 „ 35 „ este	Kecskeméti g.	Gyorsv. 10 „ 10 „ éjjel	12 „ 28 „ éjjel	—————
Személyv. ————	—————	—————	Személyv. 10 „ 20 „ éjjel	2 „ 23 „ éjjel	—————

Csongrádról indul:	Félegyházáról indul:	Szegedre érkeznek:	Szegedről indul:	Félegyházára érkeznek:	Csongrádra érkeznek:
Gyorsv. ————	12 ó 30 p éjjel	1 ó 31 p éjjel	Személyv. 1 ó 45 p éjjel	3 ó 23 p éjjel	—————
Személyv. 9 ó 15 p d. e.	5 ó 55 p reg.	7 ó 42 p reg.	Személyv. 4 ó 50 p reg.	6 ó 37 p reg.	—————
Gyorsv. ————	10 ó 35 p d. e.	11 ó 40 p d. e.	Gyorsv. 10 ó — p d. e.	11 ó 04 p d. e.	1 ó 25 p d. u.
Személyv. ————	12 ó 19 p d. u.	1 ó 47 p d. u.	Személyv. 1 ó 14 p d. u.	2 ó 45 p d. u.	—————
Gyorsv. 1 ó 50 p d. u.	4 ó 53 p d. u.	5 ó 55 p d. u.	Gyorsv. 4 ó 20 p d. u.	5 ó 22 p d. u.	6 ó 33 p d. u.
Személyv. ————	8 ó 25 p este	10 ó 15 p este	Személyv. 5 ó 20 p d. u.	7 ó 17 p este	—————
Személyv. ————	10 ó 49 p éjjel	12 ó 19 p éjjel	—————	—————	—————

Csongrádról indul:	Félegyházára érkeznek:	Félegyházáról indul:	Csongrádra érkeznek:
Vegyesv. 3 ó 55 p reg.	4 ó 59 p reg.	Vegyesv. 12 ó 25 p d. u.	1 ó 25 p d. u.
Vegyesv. 1 ó 50 p d. u.	2 ó 50 p d. u.	Vegyesv. 5 ó 30 p d. u.	6 ó 33 p este

Csongrádról indul:	Félegyházáról indul:	Szolnokra érkeznek:	Szolnokról indul:	Félegyházára érkeznek:	Csongrádra érkeznek:
Vegyesv. ————	3 ó 35 p reg.	6 ó 40 p reg.	Vegyesv. 3 ó 30 p reg.	6 ó 35 p reg.	1 ó 25 p d. u.
Vegyesv. 9 ó 15 p d. e.	11 ó 40 p d. e.	3 ó 20 p d. u.	Vegyesv. ————	—————	—————
Vegyesv. 1 ó 50 p d. u.	—————	—————	Vegyesv. 4 ó 33 p d. u.	8 ó 13 p d. u.	6 ó 33 p este

Csongrádról indul:	Félegyházáról indul:	Majsára érkeznek:	Majsáról indul:	Félegyházára érkeznek:	Csongrádra érkeznek:
Vegyesv. 9 ó 15 p d. e.	12 ó 30 p d. u.	1 ó 45 p d. u.	Vegyesv. 4 ó 38 p reg.	5 ó 50 p reg.	1 ó 25 p d. u.
Vegyesv. 1 ó 50 p d. u.	8 ó 30 p este	9 ó 50 p este	Vegyesv. ————	—————	—————
Vegyesv. ————	—————	—————	Vegyesv. 5 ó 55 p d. u.	7 ó 10 p este	6 ó 33 p este

Csongrád és Félegyháza között csak vegyesvonat közlekedik.

Sohasem kínálkozik az életben oly ritka alkalom, hogy esély 2 frt. 96 kr.-ért következő remek áru gyűjteményt kaphatni **12 da ab. 2 frt 96 kr.**

1. Nickel horgony-rem zsebóra pontosan járó 3 évi jótállás mellett. 1. Valódi goldin pánezélláncz vagy nickel, 3 drb. valódi goldin gyűrű legújabb facon Simmil brilliánszal 2 drb. igen finom goldin nyakkendő, 2 drb. valódi goldin fülbevaló legújabb facon, 1 tok horgonyóra számára. 1 goldin brosch párisi system, 1 goldin, vagy Nickel zsuzsu a lanczra. Nem tetsző tárgy készséggel kicserélhetnek, vagy ára visszaterítették, miáltal minden risico ki van zárva. Hasonló hirdetések utánzatok. Mind e 12 remek ékszer a horgony rem. órával együtt 2 frt. 96 kr. A pénz előleges ki fizetés vagy utánvéttel kapható:

Kapellner & Holzer
óra és aranyáru gyári raktár nagybani eláru sítás
KRAKAÓ, Dietel-utca 68 (Austria.)
Képes árjegyzék ingyen és bérmentve!

Ü g y n ö k

kerestetik havi 80 korona és magas provízió mellett, oly patent áruk elárúsítására, melyek mindegyike szabadalmazva van s minden háztartásban ugy polgári, mint gazdálkodó családnál nélkülözhetetlen. — Minden városban, községben és járásban kerestetik egy ügynök.

Ezen szép mellékjövédelmet hozó ügynökséget bárki elfogadhatja, kinek széles körű ismeretsége van.

Ajánlatok „Neuheit 1903.“ jeligével Rudolf Mosse Wien címre küldendők.

Egy hozzánk érkezett level így hangzik:

Wilhelm Ferencz gyógyszerész urnak csász. és kir. udvari szállító Neunkirchen Alsó-Ausztria.

Piesting.

Tisztelettel felkérem, sziveskedjék 2 csomag Wilhelm-féle autiartikus és anti-reumatikus vértisztító teát postautánvét mellett küldeni. Többben, kik hozzám jönnek szólnak, hogy részükre is gondoskodjam ily tea beszerzéséről. Köszön-tem mondom Önnek e csodaszerért s kívánom, hogy az Isten fizesse meg ezt Önnek. En tudom, hogy ez részemre a legjobb orvosság. Ismételten köszönetet mondom e jó orvosságért, mert tudom, e télen 3 hónapig feküdtem és az Ön csodahatású teája engemet kigyógyított. En szeretném, ha minden beteg ember e csodahatású teát bevénne.

Teljes tisztelettel: Steiner Mátyás.

Kapható Franz Wilhelm gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító nál Neunkirchen, Alsó-Ausztria, valamint a nevesebb gyógyszertárakban és drogueriákban.

1 csomag ára 2 kor. 1 postai küldemény (15. csomag) ára 24. kor; bérmentve Magyarország minden postaállomására.

SZŐLŐOLTVÁNYOK

melyek megeredéseért felelősség vállalatik!

Amerikai alanyon készült legkiválóbb csemege- és borfajokból teljesen fajtisztán, tökéletesen forrott, dús gyökérzetű példányok szokványminőségben mérsékelt áron, őszi vagy tavaszi szállításra megrendelhetők a

Küküllőmenti Első Szőlőoltványtelepnél

Medgyesen (Erdély.)

Tulajdonos **GASPARI FRIGYES**

okleveles szőlész, az erdélyrészi sz.-gazdasági egyesület szőlészeti és borászati szakelőadója. Barbu A. Stürbey herceg romániai szőlőtelepeinek igazgatója. N.-Küküllő vármegye v. szőlészeti biztosa, stb.

Lugas szőlőoltványok szintén mérsékelt áron.

Készlet egy millió.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Naptárak

az 1904-ik évre, az őszi hazai kiadók által közrebocsájtott fajtákban, nemkülönben zseb, tömb, fali és előjegyzési naptár kapható **SZILBER JANOS** könyvkereskedésében.

FELHIVÁS.

A Tiszavidéki Takarékpénztár részvénytársaság az alapszabályainak 6 §-a értelmében felhívja Lajos Julianna, László Imre, Meskó Antal, Nagy István, Vincze Julianna, Szilaj Varga Julianna, Szőke Mihály és Viktor Rókus részvényeseit hogy a 949., 968., 1101., 1112., 1355., 1356., 1616., 1517., 1518., 1519. 1520., 1521., 1568. és 1766 számú részvényeik utáni hátralékot az alapszabályok fenti szakaszában körülírt jogkövetkezmények terhe alatt egyenlítsék ki. Csongrád, 1903. október hó 29.

A Tiszavidéki Takarékpénztár részv.-társaság Igazgatósága.

SZŐLŐLUGAST

ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld- és homoktalajon.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas, (bár mind kuszó természetű) mert nagyobb része ha megnő is, termést nem hoz, ezért sokan nem érték el eredményt eddig. Hol lugasnak alkalmas fajokat ültettek, azok bőlven ellátják házuakat az egész szőlőérés idején a legkitünőbb muskatály és más édes szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s nincsen olyan ház, melynek fala mellett a legcsekélyebb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekesebb dísz, anélkül, hogy legkövesebb helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a legháladosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

A fajok ismertetésére vonatkozó, színes fénynyomatú katalógus bárkinék ingyen és bérmentve küldetik meg, aki címét egy levelezőlapon tudatja.

C Z I M:

Érmelléki első szőlőoltványtelep Nagy-Kágya, u. p. Székelyid.

AZ ANGOLTI RÁLY
"112"
M. K. 16 KORÚT

Legnagyobb férfi, fiu és gyermek ruha áruház
Téli kabát 12 frttól feljebb
Téli öltöny 14 " "
Szőrmekabát 14 " "

Utazó bundák, Vadász öltönyök
Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek,
Klein és Schvarcz férfiszabók.

ELSŐRENDŰ

temetkezési vállalat

más vállalkozás folytán azonnal eladó. Bővebb értesítést készséggel ad e lap kiadóhivatala.

FERNOLENDT

czipőfénymáz fekete és sárga czipők minden bőrmínőséghez a legjobb fénymáz a világon és **fénycerém** világos czipőkhöz, a legszebb fényt adják és a **bőrt tartossá teszik**. Elviselt, foltos czipők sárga, vagy barna bőrből a **Lyosin** (diszfénymáz) által, mintha ujakká lennének.

Alapított 1832. Gyári raktár Wien, I., Schulerstrasse 24. Kapható mindenütt.

Az egész országban s különösen varró iskolákban be van vetve.

Varrógép szétküldés

BÉCS, VI.,
Mariahilferstrasse 62.

Strauss.

Előnyösen ismert szétküldés tanítók hivatalnokok és egyesületek tagjainak.

Minden zörgés nélkül varr, s könnyű járatu, egyszerű szerkezetében feltűnően elegáns a legutóbbi idők legtekélyesebb vívmánya. Ez idő szerint a legelőnyösebb családi gép lábajtásra, bezarható fedéllel.

Wertheim
elektra 2.
sz. 37 frt 50

Elektra 5 sz. 41 frt. — 4 hetes próba idő és 5 évi írásbeli jótállás biztosított.

Azon gépek, melyek a próba időben nem működnek kiváncsolszerűen, saját költségemre visszaküldhetők s készséggel visszaveszem. Tanítóknak, hivatalnokoknak, nem különben privát személyeknek sok ezer WERTHEIM varrógépet teljes megelégedésre szállítottam, amelyek bármelyike megtekinthető.

Kérjen elismerő leveleket és árjegyzéket!

Mihlő hölgy használja a FEOLIN-t.

Kérdezzék csak házi orvosát, hogy a „Feolin” nem-e a legjobb kosmetikai szer a kéznek, hajnak és fogaknak? A legtisztább arc és a legcsunyább bőrök előlé, üde finomságot és alakot nyerhetnek „Feolin”-használatával. A „Feolin” egy 42 legnemesebb és legfinomabb növényből előállított szappan. Jótállunk továbbá, hogy az arc redői és ráncai, borotái (Mitesser) és arcpörse-nések (Wimmerli) stb., a „Feolin”-használatával nyomtalanul eltűnnek. A „Feolin” a legjobb hajszűrő — hajápoló — és hajszépitő szer, megakadályozza a hajhullást, a megkopaszodást és a fejbetegségektől megóv. A „Feolin” egyben a legtermészetesebb és legjobb fogszűrő szer. Aki a „Feolin”-t állandóan szappan helyett használja, fiatal és szép marad. Kötelezzük magunkat a pénz szonnali visszaadására, ha a „Feolin”-használatával nem sikerül. Egy darab ára 1 korona, 3 darab 2.50 korona, 6 darab 4 korona, 12 darab 7 korona. Egy darab utáni porto 20 fillér. 3 darabon felüli 60 fillér. Utánvétel 60 fillérrel több. Megrendelhető FEITH M. főraktárban: Bécs, VII., Mariahilferstrasse 38.

CREME IDEAL

a legjobb kéz- és arckenőcs, kiváló finom és illatos, elmulaszt mindennemű bőrküttést, szeplőt, májfoltot, pattanásokat stb. Nem zsiros, nappal is használható, mert nem látszik a bőrön, kitűnően tartja az arcport, azért mulatságok előtt kitűnően alkalmas.

Gyönyörű kiállításban ára 1 korona. — Venus mosdóvíz 1 korona és hozzávaló szappan 30 fillér. — Kapható a főraktárban

VÖRÖS KERESZT

GYÓGYSZERTÁR
TORONTÁLSZÉCSÁNY.
Csongrádon: WIESNER LAJOS
gyógyszerész urnái SZT.-RÓKUS
gyógyszertár.

Megifjodás és az élet meghosszabbítása

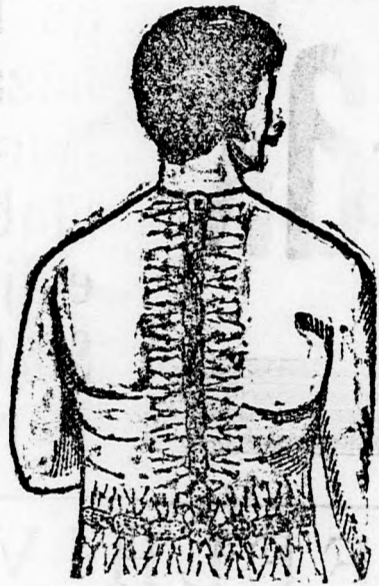

Érhető el a híres dupla Volta-kereszt viselésével. Azoknál, akik a dupla Volta-keresztet állandóan viselik, a vér-és idegrendszer normálisan működik, az érzések megerősödnek, a mi általánosan kellemes érzést okoz, a testi és szellemi erő jobban kifejlődik, úgy, hogy általában egészséges s boldog állapot és ezzel kapcsolatosan az egy is elővid emberi élet meghosszabbodása érhető el. A gyöngye embereknek nem lehet elég gyakran ismételn, hogy a Volta-keresztet mindig viseljék, mert ez megerősíti az idegrendszert, fel-friszíti a vért és az egész világon el van immár ismerve, hogy a következő bajoknál felfülmulhatatlan szer: **zúzás és közhvény, idegbaj, ideggyengeség, álmatlanság, hideg kezek és lábak, hypochondria, sápadtság, asztma, görcsök, ágybavizelés, bőrbetegség, aranyér, gyomorhaj, influenza, köhögés, sükettség, fülzúgás, fej-és fogfájás stb.**

Nők, leányok kritikus időben mindannyiszor viseljenek a Volta-keresztet, mert ez csaknem mindig enyhíti a fájdalmakat a villamos áram megóvja a káros következményektől, a melyek már annyi fiatal életnek okozták kárát a havi bajok kritikus idején.

Darabja csak 4 korona.

Volta-csillagok hasonló áron. Szétküldés csak a pénz előleges beküldése után vám és bérmentve.

Uj fűrgeségre és életvidám-ságra,
Uj önbizalomra,
Uj emlékező tehetőségre,
Uj munkabírársra,
Uj boldogságra
tehetnek szert a gyöngye emberek a villamoság segítségével. A Dr. Sanden csodálatos óvalaku testi telepe által igen könnyű és a mellott tudományos módon jut ez az életadó elem a testbe és a betegnek alvás közben biztos gyógyulást nyújt.

A. Dr. Sanden-féle villamos öv

biztosan gyógyítja: a csúzt, a közhvényt minden tagban, idegességet, álmatlanságot és évtárgyalanságot, infuenzát, és morfinbetegséget, idegbetegséget, hiszterikus nyavalya törést, západtságot, szélütést, hágerinczibaj, görbét, szívdobogást, vertodulást az agyba, szélütést, hypochondriát, asztmát, fülzúgást, hideg kezeket és lábakat, ágybavizelést, bőrbetegséget, bűzös lélegzést, köhögést, fogfájást, női betegséget stb. Ott a hol már minden hiábavaló volt, tessék megkísérélni!

Dr. Sanden-féle villamos övet.

Minden gyöngye férfi, asszony és gyermek viseljen Dr. Sanden-féle villamos övet! Ezer meg ezer meggyőgyült bizonyítja a nagyszerű eredményt, nemesek nálunk, de a külföldön is. Ara darabonként 10 korona.

Szétküldés csak a pénz előleges beküldése után vám-és bérmentve.

Megbízásokat tessék a következő címre intézni:

Leopold Epstein

Basel (Svájcz), Falkenerstrasse 31.

Levelekre Svájcba 25 filléres, levelezőlapokra 10 filléres bélyeg jár.

Egy hold szőlő

(1600 □-öl)

az Urbán-uton eladó.
Bővebb értesítést ad e lap kiadóhivatala.

Svájci óra-ipar.

Csak 16 kor.

Szakértőknek, tisztelőknek, posta- és rendőrszolgálatoknak, valamint mindenkinek, kinek jó órára szüksége van, szives tudomására hozzuk, hogy mi az eredeti genfi 14kar. elektro-arany-plaque remontoir órák „Ginevra” rendszer egyedi elárúsítását átvettük. Ezen órák antimagnetikus precíziós szerkezettel vannak ellátva, legpontosabban vannak szabályozva és kipróbálva és minden egyes óráért három évi írásbeli jótállást vállalunk. Az órák, melyek három fedélből, egy rugós fedélből (Savonette) állanak, pompás és legdivatosabb kiállításúak és az újonnan feltalált abszolút változatlan amar-goldin ércből készülnek.

azonkívül egy 14kar. aranylemezzel vannak átvonva, miáltal oly eredeti hasonlósággal a valódi arany órákhoz, hogy még szakértők által sem különböztethető meg egy 200 korona értékű valódi arany óráttól. A világ egyedüli órája, mely soha sem vesztíti el a valódi arany kincsét 10.000 utánrendeléstől körülbelül 3000 dícsérő levelet kaptunk 6 hónap leforgása alatt. Ara egy ural vagy női órának csak 16 kor. vám-és bérmentve. Minden órához egy börtök ingyen. Legdivatosabb és legelőnyösebb arany-plaque-láncok urak és hölgyek részére (nyakláncok is) 3, 5 és 8 korona. Minden meg nem felelő órákifogás nélkül visszavetjük, miáltal semmi kockázat. Szétküldés utánvétel vagy a pénz előleges beküldése ellenében.

Rendelvények intézendők:
Uhren-Versandhaus „Chronos” Basel I. (Schweiz).
Levelek Svájcba 25 fill., levelezőlapokra 10 filléres bélyeggel ellátva küldendők. — Magyar levelezés.

A haj újránövése! Nincs többé kopaszság!

Egy említsre méltó szer, mely főúrnak, nőnek és gyermeknek egyaránt gyönyörű haját köcsűnöz. Megakadályozza a hajhullást, meggyógyítja a korpát, varas, pörse és sűrűlt, hosszúra növeszt, valamint nehézsé és selymese teszi a haját. A korán megöszült haj festés nélkül visszakerül eredeti színébe. A kopasz fejnél a haj, valamint a szemöldök és szempillák újránövéséért jótáll.

Amerikában „Lavaclin” név alatt egy szert találtak, mely tisztán növényekből készült, nem kell ennek használatától óvakodni, mert még a legfinomabb fejűeknek sem ártalmas. Nincs semmi ok arra, hogy önnök vagy gyermekeinek ritka és csemevesz hajnöve legyen. Az egészséges hajra, mint védőre, úgy tálen, mint nyáron szükség van és egészséges hajnöves nélkül úgy a gyermekek, mint a felnőttek folyton ki vannak téve a meghullásnak. Az anya, vagy gyermekek betegsége gyakran paralizálja a hajtot és évek mulnak, míg a természet ezt a hiányt pótolja. De ki kétkedhetne ezen csodálatos szer tulajdonságaiban akkor, midőn kezünk között ezer és ezer bizonyító levél van, melyek oly egyénektől erednek, kiknek szavahihetőséghez kétege nem fér.

A bécsi „Medizinisches Chirurgisches Centralblatt” orvosi szaklap 1901. decemb. 27-én megjelent 52. száma egy föltűnést keltő cikket közöl, melyben konkrét esetekben mutatja be dr. Kulszicky ismert bécsi orvosnak a Lovacrinral tett kísérleteit és elért fényes eredményeit. Dr. Kulszicky érdekesítő közléseiből világosan kitűnik, hogy a Lovacrin a legkifűnőbb és megbízhatóbb óvszer kopaszság, hajhullás és korpa ellen. — Nincs méntsbeg többé a korpa, a hajhullás, a kopaszszágnak, mint azt a fönti kép mutatja.

Néhány orvos véleménye

A „Lovacrin” itt hat esetben seborrhoe (korpaképződés) effluviium (hajkihullásnál) kűtűnő szolgálatot tett s mindig azon leszek, hogy alkalmas eseteknél megint alkalmazzam. Mindenesetre kérek nekem még három üveg Lovacrin-t küldeni. Dr. Ladislaw Boruphi, orvos, Lemberg. — Az ön által bekűldött „Lovacrin”-nal négy esetben idő-előtti kopaszszágnál, illetőleg beteges hajkihullásnál igen kedvező eredményt értem el és szivesen gyakorlatilag mindig ajánlani fogom. Dr. Karos József, orvos, Budapest. — Föhívásuk folytán a Lovacrin-t többször alkalmaztam és igazmondóan elismerem, hogy az nekem korpaképződésnél és hasonló állapotoknál igen jó szolgálatokat tett, minek folytán azt tovább ajánlani fogom. Dr. Garner Lajos, orvos, Lébény. — A Lovacrin-nal mostanáig igen meg vagyok elégedve. Első eset, hogy egy hajnövesztő szerhez bizalmam van. Magamon az antinorrhoea hatást észleltem és előbb kopasz helyeken kis hajnak újránövését találtam. Hazámban ajánlani fogom. Dr. Kasimir Sohamet, orvos, Lemberg. — Ha az eredmény nem változik, a Lovacrin-nal nagyon meg vagyok elégedve. A fejbört enyhén és erőteljesen tisztítja s a mellott a hajnak szaporodása fölismerhető. Az első hatást magamon tapasztaltam és nagyon örültem a csattanó eredménynek. Dr. Ernst Ferencz, orvos, Tamási. — Az ön kívánságának szivesen eleget teszek és bizonyítom, hogy a Lovacrin nagyon sok seborrhoe (korpaképződés) eseteknél kűtűnő szolgálatokat tett, nevezetesen kezdő hajkihullásnál. Dr. Korn Gyula, orvos, Kolozsvár. — Mivel a Lovacrin arra szolgál, hogy idősebb személyeknél a korpaképződést, hajkihullást és kopaszszágot akadályozza meg, minden anyának fontos tudnivaló, hogy létezik egy kozmetikum, mely a kis hátrévesőknek remek haját eredményez.

Egy nagy üveg Lovacrin ára, több héra elegendő, 5 korona, 3 üveg 12 korona, 6 üveg 20 korona. Szétküldés utánvétel vagy a pénz előleges beküldése mellett az európai raktár által:

M. Feith, Wien, VII., Mariahilferstrasse 38

Ön kétségbe esik,

mert gyermeke folyton sir. Ön már mindenféle házi szert alkalmazott. Orvosa már nem tud tanácsot adni! Ezen állapotot a pelenka okozza, mert nem eléggé puha, a varrások sértik a gyermeket. A számos gyermekorvos és szülész által ajánlott higienikus pelenka alkalmazása mellett azonban a gyermek mindenkör jól fogja magát érezni. Ezekben sem varrást sem szegélyt nincsen, megakadályozzák a gyermek sebesülését, nem kell sem mangorolni, sem felteríteni és nem drágábbak mint a többiek. Egy tucat ár 10 korona. Megrendelések a fűszékűldési helyre intézendők:

M. FEITH, Wien, VII., Mariahilferstrasse 38.